MAGYAR ORVOSI KAMARA
ORSZÁGOS ETIKAI BIZOTTSÁGA
Székhely: 1068 Budapest, Szondi u. 100.
Tel.: 06-1-269-4390
Fax: 06-1-428-0734

BESZÁMOLÓ
a Magyar Orvosi Kamara Országos Etikai Bizottságának 2016.01-2019.10. közötti tevékenységéről

(Elfogadja és közzéteszi az OEB 2019.11.27-i ülésén)

„Inter nos."

Tisztelt Országos Küldöttközgyűlés!
Igen tisztelt Küldött Kollégák!

Az orvoskar etikai felügyeletének elvei a hippokratészi eszmerendszer megszületése óta változatlanok és ezért féltve őrzendők: hivatásunk egyik legszilárdabb alappillére ugyanis betegeink gyógyítóik iránti bizalma, hivatásetikai felelősségünk pedig hagyományosan a közfigyelem fókuszában áll. Az orvoslás iránti közbizalom fenntartásának, erősítésének legfontosabb terepe ezért az egészségügyi ellátórendszerben előforduló, etikai normasértésre gyanút adó eseményeken alapuló panaszok kivizsgálása. A Magyar Orvosi Kamara Országos Etikai Bizottsága (OEB) a Területi Szervezetek mellett működő I. fokú Etikai Bizottságok (EB) adatszolgáltatásán alapuló, illetve saját tevékenységének adatait feldolgozó, évenkénti összesítő statisztikát készít az etikai eljárásokról. Ezeket az éves jelentéseket a tárgyévek végén külön-külön is közzétettük.

A teljes kamarai ciklus, tehát az előző 4 év történéseinek rövid összefoglaló Beszámolóját és statisztikáját alább nyújtjuk át Önöknek.

A 4 éves ciklus összesített adataiból levonható legfontosabb megállapítások az alábbiak:

- A MOK Etikai Bizottságai 2016.01-2019.10.31. között 1747 üggyel foglalkoztak. (Az előző ciklusban ez a szám 1791.) Az esetszámokból tendencia nem olvasható ki.
- Az I. fokú Etikai Bizottságok a panaszok 12%-ában állapítottak meg etikai vétséget, melyek viszonylag csekély súlyúak voltak, hiszen az elmarasztaló határozatok több mint kétharmada csupán „figyelmeztetés" szankciót alkalmazott, tehát az összes vétség döntő részében elégséges visszatartó erejűnek minősítették a legenyhébb elmarasztalást.
- Súlyos etikai vétség miatt 12+1 (utóbbiban pénzbüntetéssel kombináltan), összesen tehát 13 esetben (6,2%) került sor a tagviszony felfüggesztésére.

- A legsúlyosabb szankció, kizárás kiszabására 4 év alatt összesen 1 esetben volt indok.
- Az I. fokú EB-ok munkájának alaposságát, mérlegeléseik megalapozottságát jelzi, hogy döntéseik 74%-a jogerőssé vált, tehát panaszosok és panaszlottak egyaránt „elégedettek" voltak a döntésekkel. Fellebbezés folytán az OEB elé az I. fokon elbírált ügyeknek csak 26%-a került.
- Az OEB elé került ügyekben a II. fok a megfellebbezett döntések 58,4%-át (101) hagyta helyben, 52 esetben változtatta meg a döntést és 25 esetben rendelkezett arról, hogy új eljárást kell lefolytatni / eljárást kell indítani. A „megváltoztatás" tartalmilag lehetett etikai vétség kizárása, etikai vétség megállapítása, a szankció enyhítése, súlyosbítása stb. Ezek a megváltoztató döntések egymással kb. azonos arányokban fordultak elő.
- Az évek során az áthúzódó ügyek száma folyamatosan csökken (78-58-48), ami azt jelzi, hogy jelentős késedelmesség az ügyintézésben nincs, és ez az érintett ügyfelek (panaszosok és bepanaszoltak) érdekét egyaránt szolgálja. Mindazonáltal különféle okok folytán minden 9-10. ügyet csak az indulását követő évben lehetett jogerősen lezárni, s elvétve előfordulnak évet meghaladóan húzódó – elsősorban bírósági szakot is megjárt – ügyek.
- Az ügyfelek által az elmúlt két évben (2018-2019) bírósági eljárásra vitt ügyek száma 30. Ezek többsége jelenleg is folyamatban lévő peres eljárás. A lezárult perekben a Törvényszék 4-4 esetben hagyta helyben az OEB döntését, illetve utasította a MOK-ot új eljárásra. Utóbbi esetek jellemzője, hogy nem a megtámadott döntés tartalma, hanem általában alaki hiba miatt vesztettük el a pert. A megismételt eljárások tehát tartalmilag hozhattak/hozhatnak akár a korábbival azonos döntést.

A fenti adatok tehát egyáltalán nem támasztják alá a sajtóban itt-ott olvasható híreszteléseket, amelyek szerint a magyar orvoskar tagjainak működése sok, s egyre növekvő számú etikai panaszt váltana ki (és viszonyítsuk az összesített panasz-számot az évi 100 millió körüli orvos-beteg találkozóhoz!). Ugyancsak álhír, hogy a MOK etikai bizottságai „kéz kezet mos" alapon, az orvoskar tagjai iránt elfogultan működnek, valamint, hogy az EB-nál „elfekszenek" az ügyek. Cáfoljuk azokat a – szórványos, de súlyos, ám megalapozatlan vádakat tartalmazó – kollegiális kritikákat is, amelyekkel az etikai testületeket illetik. Az etikai eljárások célja mindig kettős értékvédelem: a *hivatásrendi értékek* mellett mindig érvényt kell szerezni a *jog/jogszabályok biztosította értékek* védelmének is. Utóbbiak közé tartozik a jogegyenlőség, az ésszerű határidőn belüli elbírálás, valamint a védekezési taktika megválasztásának joga is. Az OEB ezért a hivatásrend védelmében pártatlan, indulatmentes, lehetőleg gyors és hatékony eljárásrendet követett.

****

A MOK OEB 2012 óta évente megrendezte egynapos etikai konferenciáit. Ezek témái közül kiemelt érdeklődés övezte a következőket: „*Hivatásetikai dilemmák a XXI. sz. elején*", „*Az új európai adatkezelési szabályozás (GDPR) hatása az etikai eljárásokra*", „*Etikai eljárások és a nyilvánosság*", „*Elektronikus ügyintézés*". Ezeken a rendezvényeken az Etikai Kollégium meghívott képviselőjének ismételten jeleztük az Etikai Kódex tartalmi korszerűsítésének

szükségességét is, amire az eljárások tapasztalatai, valamint a folyamatosan változó szakmai és társadalmi környezet miatt támad igény. A rendezvényeken rendszeres – anonim – esetbemutatások tanulságai segítették a 27 első fokú EB-ban valamint az OEB-ban zajló eljárások szemléleti egységesítését, illetve a testületekben – jogi tanácsadókkal és ügyintézőkkel együtt – dolgozó mintegy 270-280 fő munkáját.

****

Egy teljes ciklus végén valamennyi testületnek értékelnie kell végzett munkáját, és tapasztalataiból le kell vonnia az általánosítható következtetéseket. E feladatnak eleget téve az Országos Etikai Bizottság a következő észrevételeit, megállapításait tárja a MOK Országos Küldöttközgyűlése elé.

A Magyar Orvosi Kamara szervezetével, a köztestület működésével kapcsolatosan számos egyéni, csoportos vélemény, tételes kritika fogalmazódik meg és kap hangot zárt szakmai körben, esetenként azonban a szélesebb, nem szakmai közvélemény számára is hozzáférhető módon. Az eltérő vélemények, álláspontok szabad, befolyásmentes kialakítása, ütköztetése a demokratikus közélet fontos alapeleme; ennek a demokratikus jognak a gyakorlását az OEB feltétel nélkül üdvözli. Az OEB álláspontja szerint azonban *súlyosan aggályos, ha bármely köztestületen belül, bármilyen vitát jogi, etikai eljárás(ok) köntösébe öltöztetnek*. Még kevésbé fogadható el, ha bárki, bármilyen fórumon fellépve, nyilvánosan vonja kétségbe a MOK etikai testületeinek pártatlanságát, sőt, olykor a testületek tagjainak emberi, szakmai tisztességét! Utóbbi jelenségnek szomorú paradoxona, hogy nem ritkán az nyilvánít így véleményt, aki olykor panaszosként, olykor panaszlottként érintettje egy-egy eljárásnak.

A MOK OEB ismételten tapasztalt hasonló jelenségeket, ezért az Országos Küldöttközgyűlés számára is szükségesnek látja ismételten kinyilvánítani, hogy:

- az OEB – miként valamennyi I. fokú Etikai Bizottság – a MOK egyéb testületeitől teljesen független működésű szervezet. Az OEB tagjai e választott testület működésére vonatkozóan soha semmilyen külső befolyásolásnak még a gyanúját sem észlelték;
- az OEB határozottan visszautasít minden olyan állítást, sejtetést, ami tagjainak illetőleg az I. fokú EB-ok tagjainak tisztességét kétségbe vonta/vonja;
- az OEB függetlenségének az is biztosítéka volt, hogy tagjai az elmúlt ciklusban munkájukat önkéntesen, általában szabad idejük terhére végezték, és az OEB elnöke valamint tagjai azért tiszteletdíjat nem vettek fel;
- az etikai eljárásokban a panaszosoknak és a panaszlottaknak egyaránt joga van a tisztességes és (a lehető legrövidebb idő alatt) végigvitt eljáráshoz, ezért ennek akadályozása sérti a hivatásrend érdekeit;
- a köztestület szervezeti működését kritikával szemlélő Kollégák éppen a független etikai testületek érdekvédő erejét és funkcióját gyengítik azzal, hogy megkísérlik az eljárások ellehetetlenítését különféle eljárás-technikai manipulációkkal, indokolatlan elfogultsági kifogásokkal illetve olykor az EB-ok tagjai elleni személyes, megalapozatlan támadásokkal;

- az etikai eljárások során hozott döntések elleni jogorvoslati lehetőség az érintettek rendelkezésére állt és áll.

****

Az OEB – és az I. fokú Etikai Bizottságok – tagjainak nevében is köszönöm a küldött-kollégák megtisztelő bizalmát, amivel az előző ciklusra felhatalmaztak bennünket e felelősségteljes feladatra!

Személyesen pedig köszönöm valamennyi OEB tag négy évnyi önzetlen munkáját!

Budapest, 2019. november 27.

A Magyar Orvosi Kamara Országos Etikai Bizottsága nevében:

Dr. Harsányi László s.k.
MOK OEB elnök

	2016	2017	2018	2019	Összesen
ÜGYSZÁM	**524**	**465**	**437**	**321**	**1747**
A következő évre áthúzódó ügyek száma	n.a.	78	58	48	184
I. FOKÚ ELJÁRÁS					
Etikai vétség igazolódott	63	72	43	31	209
Figyelmeztetés	44	48	27	27	146
Megrovás	9	13	8	4	34
Megrovás + pénzbüntetés	3	4	4	0	11
Pénzbüntetés	3			0	3
Tagviszony felfüggesztés	3	6	3	0	12
Pénzbüntetés + tagviszony felfüggesztés	0	0	1	0	1
Kizárás	1		0	0	1
Etikai vétség nem igazolódott ("felmentés")	381	177	159	85	802
II. FOKÚ ELJÁRÁS - OEB	71	71	72	51	265
az I. fokú döntést helybenhagyta	32	25	15	29	101
az I. fokú döntést megváltoztatta	14	23	11	4	52
új eljárásra / 2017-től eljárás lefolytatására utasítás	7	7	3	8	25
Fővárosi Törvényszék			22	8	
Törvényszék helybenhagyta az OEB döntését				4	
Törvényszék új eljárás lefolytatására utasította a MOK-ot				4	
Fellebbezés a Kúriára				3	